

Dijkgraaf en Heemraden Waterschap Vallei en Veluwe

Postbus 4142

7320 AC Apeldoorn

Betreft; zienswijze voorstel kosten toedeling vanaf 2024

Geachte heer mevrouw,

We hebben het voorstel gelezen en er vallen een aantal dingen op:

Allereerst wordt er in het voorstel het aandeel van ingezetenen in afwijking van het Tauw rapport flink naar beneden gebracht van 40% uit Tauw naar 34,6 % in het voorstel. Welke redenen hier voor zijn is niet duidelijk. Het komt nu over als een politieke keuze. De ingezetenen wensen via andere vorm van verkiezingen meer inspraak en zeggenschap maar leggen de rekening vervolgens bij anderen neer.

Het gevolg van deze keuze is dus wel dat de andere 3 groepen een verhoging krijgen. Waarbij de categorie Natuur het meest ontzien wordt daar komt slecht 0,1 bij. We vragen ons af of dit wel terecht is.

Zeker bij nadere bestudering en het lezen van het Tauw rapport. Daar zitten toch wel een paar vreemde aannames en rekenwijze achter. En aan het eind bij tabel 4.1 een vreemde conclusie bij de kostentoedeling voor natuur zeker ten opzichte van de landbouw.

Er lijkt wel een verlaging van de lasten voor agrariërs met land aan te komen. Kijken we echter naar opgaven, doelstellingen en wensen van het waterschap dan zullen de totale lasten snel stijgen en dus de lasten voor agrariërs ook sterk toenemen! Voor ingezetenen en andere bedrijven zijn dat vaak euro's of wat meer. Voor agrariërs met grond, die vaak al bedragen van duizenden euro's per gezinsbedrijf betalen, worden die lasten dan met flinke bedragen hoger.

Verder hebben agrariërs ook een onderhoudsplicht voor hun sloten en ook daar nemen de kosten van toe. Deze bijdrage doen agrariërs ook aan het watersysteem en andere betalers van waterschapslasten hebben deze lasten en opgave niet!

En dan moeten we naast de directe lasten ook rekening houden met andere ontwikkelingen in het agrarisch gebied. Zoals:

Meer wateroverlast, door meer verhardingen en het steeds meer afkoppelen van hemelwater van riool systemen zie je in de praktijk vaak sneller water het landelijk gebied inkomen. Hier worden veel investeringen op gedaan ten bate van ingezetenen om te zorgen dat woningen en wijken droog blijven. Dit is goed, maar geen reden om minder bij te gaan dragen.

Door een ander maaibeheer wordt de debiet en opvang van het watersysteem minder. Door vorige reden de aanvoer vaak hoger. Hierdoor komt er vaker en langer wateroverlast voor in de agrarische gebieden, omdat die vaak het laagst liggen. Ook deze lasten komen erbij.

Ook is het een gegeven dat er van agrariërs ook al extra opgaven gevraagd worden i.v.m bufferstroken en andere zaken. De lasten voor deze oppervlakte, voor veel agrarische bedrijven tussen de 2 a 5% van hun oppervlakte, stijgen ook net zo hard. De opbrengsten op deze stroken neemt wel sterk af.

Nu snap ik wel dat we de lasten gezamenlijk moeten dragen en daarom heb ik me vooral ook meer verdiept in het bijgevoegde Tauw rapport en de verdeling van de lasten. En dan vooral bij de ongebouwde gronden.

Bij agrarische percelen zit een procentuele verlaging aan te komen van ca 15% (7,7-6,5=1,2)/7.7 maar voor natuurgrond zien we een grotere verlaging van 25%. Dat is toch raar als je weet dat kostentoedeling plaatsvindt op basis van waarde en profijt. Het areaal landbouwgrond neemt laatste jaren sterk af. Natuurgrond neemt toe en de waarde daarvan ook nog eens!!

Een extra toelichting op dat laatste, je ziet dat de belangstelling voor natuurgrond zeker toenemend is vooral de laatste jaren. Want wie serieus naar ontwikkelingen op het gebied van natuurgrond kijkt ziet een grote belangstelling voor natuur gronden. Niet alleen door de grote ngo's maar zeker ook door (vermogende) particulieren. Naast mogelijke ideële overwegingen spelen economische motieven daarbij ook een grote rol. Die zien mogelijkheden om via (oude) of nieuwe landgoederen vermogen vrijwel belastingvrij te parkeren en eventueel belastingvrij over te dragen aan anderen.

En de kostentoedeling gaat toch naar waarde en belang, daarom maar wat gegevens uit het Tauw rapport.

Uit tabel 3.4 kan je halen dat waarde van agrarisch en overig ca 5 x zo hoog zijn als Natuur, dus dan zou je ook in tarief op een factor 5 uit moeten komen. Dat zien we nu niet. Het was een factor 07.7 delen door 0.4 is 19.25 en wordt 6.5 delen door 0.3 21.6. Het verschil wordt dus nog groter. Welk argument is hiervoor??

Bij verdere bestudering zien we nog meer opmerkelijke zaken.

Met het areaal agrarisch zien we wat bijzonders gebeuren in het Tauw onderzoek. Op bl 11 wordt aangegeven dat dit areaal daalt en 66.681 ha in 2022 bedraagt. In de tabel 3.2 zien we echter dat het areaal agrarisch gestegen is. Dit komt omdat er van de post agrarisch maar een restpost wordt gemaakt. Allerlei overige gronden die waarschijnlijk een veel grotere economische waarde hebben (zelfs potentiële bouwgrond van gemeenten valt hieronder blz.8) worden zomaar aan dit areaal toegevoegd. Zou je gewoon de 66681 ha maal 60.783 eur/ha doen kom je op 4.053.071.223 Euro 4.053.071 kEURO voor de agrarische waarde.

In het rapport komt natuur uit op 1.067.897 kEURO Dan zou het dus logisch zijn als landbouw een factor 4 meer zou betalen dan Natuur.

Dan nog even wat extra toelichting over de waarde van de natuurgronden;

In rapport van Tauw wordt heel gemakkelijk de waarde van natuurgrond vastgesteld op 20% van agrarische waarde. Waar dit vandaan komt wordt niet vermeld. Dit gaat compleet voorbij aan de huidige realiteit.

Uit het bijgevoegde onderzoek in opdracht van Kadaster door de universiteit van Wageningen blijkt dat ook. De prijs van bosgrond is gestegen naar gemiddeld 21.600 euro per ha in 2022. Heel wat meer dan de 12.157 waar Tauw op uitkomt. Uit de tabel uit dat kadaster onderzoek kan je ook al opmaken dat ook in 2017 de waarde van natuur al veel te laag was ingeschat.,

Als we de waarde van het kadaster aanhouden voor natuur dan kom je zelfs op 87.845 ha x 21600 is 1.897.452 kEURO bijna een verdubbeling van de waarde en bijna de helft van de waarde van het landbouwareaal van 2022. Het huidige en toekomstige verschil is dus hieruit niet te verklaren. Dat zie je duidelijk als je tabel 3.4 en 4.1 naast elkaar zet.

Zoals vermeld zie je in tabel 3.4 Vergelijking waardeverhouding, de agrarische waarde op 2% staan, de natuur op 0,41% verschil een factor 5. Met die tabel als basis komt Tauw bij tabel 4.1 Berekening kostentoedeling % ineens op bijzondere uitkomsten:

Gebouwd met	89,61 % waarde wordt	53,8% toedeling
Ongebouwd met	2.0% waarde wordt	6.0% toedeling
Natuur met	0,41% waarde wordt	0.2% toedeling

Als je dit gewoon bekijkt en al het voorgaande realiseert dan kom je gewoon tot de conclusie dat ongebouwd al jaren veel te veel betaald! Dat ze dat met het huidige voorstel de komende jaren ook blijft doen. Wij verzoeken dus het tarief voor ongebouwd flink te verlagen en die lasten bij Natuur en andere categorieën te leggen. Uw eigen bijgevoegde Tauw rapport biedt daar meer dan genoeg aanleiding toe.

Tot slot; We weten goed dat de verdeling tussen ingezetenen en andere categorieën de grootste verschuiving van de lasten bepaald, maar waarom brengen we de kosten toedeling aan Natuur zo onder de aandacht.

We maken ons zorgen over de toekomstige betaalbaarheid van de waterschapslasten, en een eerlijke verdeling hiervan. Het Waterschap wordt steeds meer gevraagd maatschappelijke wensen uit te voeren. De uitgaven hiervoor drukken steeds meer op de begroting. Dat is een keuze, maar om dan bij de heffingen partijen die natuur in eigendom hebben erg te ontzien is zeker niet terecht!!. Het oogt misschien sympathiek, maar het is niet aan de waterschap om die te maken. Het waterschap is een uitvoeringsorgaan! We hebben een flinke oppervlakte natuur in ons waterschap, waar niet alleen wij als bewoners en gebruikers van genieten, maar een groot deel van Nederland. De huidige keuze om natuurgrond te ontlasten en verder te gaan zoals we deden, dan sluit je als bestuurder van dit waterschap de ogen voor de actuele en te verwachten toekomstige ontwikkelingen. Gezien de plannen van landelijke en provinciale overheid zal aandeel natuur flink toenemen. Zeker gezien huidige opkoopregelingen. Ook voor de wens die er ligt voor overgangsronden zal waterschap

keuzes moeten maken. Als die oppervlaktes van gronden onder natuur komen, gaan er grote gaten in begroting vallen. De opgave voor ons gebied wordt ook gedaan om de rest van Nederland economisch te ontzien. Die lasten kan je niet alleen neerleggen bij de inwoners en bedrijven van ons waterschap.

Om zaken te realiseren zal er in de uitvoering hiervan ook flinke investeringen van waterschappen worden gevraagd. In een ver verleden werden er zeer weinig kosten gemaakt aan de grote natuurgebieden op de hoger gelegen delen van Veluwe. Dus destijds ook wel terecht dat daar weinig lasten geheven werden. Maar die tijd is niet meer, ook daar worden nu meer investeringen gevraagd om verdroging tegen te gaan, beken en sprengen te onderhouden en ook voor nieuwe natuur moet zoals gezegd geïnvesteerd worden. Ik ben er ook niet tegen om daar als waterschap investeringen voor te doen, maar dan moeten we de lasten ook durven door te berekenen. En als de beheerders van die gebieden nu geen geld hadden, of de huidige inkomsten al maximaal inzetten voor beheer.? Maar ook dit kan niet gezegd worden.

Als voorbeeld, Natuurmonumenten is een grote partij in ons gebied heeft al jaren meer dan 1,5 maal hun inkomsten aan reserves. Die 1,5 is de maximale norm voor een ANBI status!!! Ook de andere grote natuurbeheerders in ons werkgebied hebben flinke reserves opgebouwd. Kijk de jaarverslagen van de partijen er maar op na. Verder is het ook niet logisch om vermogende particulieren, die nieuwe natuur realiseren, te ontzien.

Het huidige voorstel en de trend is niet logisch en houdbaar op lange termijn. Het zou beter zijn om de natuurgronden in ons gebied reëler te belasten. Daarbij zou je ook een splitsing kunnen gaan maken in "oude en nieuwe natuur" en die nieuwe natuur dan gewoon als ongebouwd te blijven belasten. Dan sorteert je op tijd voor en worden bij mensen en organisaties ook reële verwachtingen gelegd.

We denken dat u op hoofdlijnen onze bezwaren wel begrijpt en zijn zeker bereidt ze eventueel toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted address]

Mede namens;

Agrarische belangen vereniging Heerde

Bijlagen;

Tauw rapport KTO 2024, Thema bericht Bosgrond